

Můj otec zemřel před jedenácti lety. Byly mi tehdy jen čtyři roky. Nikdy mě nenapadlo, že od něj ještě někdy dostanu nějakou zprávu, ale teď spolu píšeme tuhle knihu.

První řádky píšu já, otec do ní bude postupně vstupovat. Hlavně on má co vyprávět.

Nevím jistě, jestli si tátu pamatuji. Možná si jen myslím, že si ho pamatuji, protože jsem ho viděl na mnoha fotografiích.

Jediné, o čem jsem přesvědčen, že si pamatuji doopravdy, je, jak jsme spolu jednou seděli na terase a dívali se na hvězdy.

Na jedné fotce sedím s tátou na žluté kožené pohovce v pokoji. Vypadá to, jako by mi něco hezkého vyprávěl. Pohovku máme pořád, ale táta už v ní nesedí.

Na jiném obrázku jsme se usadili do zeleného houpacího křesla na verandě. Ta fotografie visí na zdi od chvíle, kdy táta umřel. A v tom houpacím křesle právě teď sedím. Snažím se nehoupat, protože zapisuji do bloku. Pak všechno přepíšu do tátova starého počítače.

O tom starém pécěčku by se také dalo hodně vyprávět, ale k tomu se ještě dostaneme.

Vždycky mi připadalo zvláštní dívat se na ty staré fotky. Patří do jiného času.

Ve svém pokoji mám celé album tátových fotografií. Je to skoro strašidelný pocit – prohlížet si tolik obrázků člověka, který už nežije. Máme tátu i na videokazetě. Trochu mi naskakuje husí kůže, když ho slyším mluvit. Jeho hlas burácel jako hrom.

Asi by mělo být zakázáno dívat se na filmový záznam, na kterém je někdo, kdo už nežije, anebo, jak říká babička, kdo už není mezi námi. Nějak mi nepřipadalo úplně v pořádku ty mrtvé špehovat.

Na několika místech kazety slyším i svůj hlas. Je tenký a pisklavý. Připomíná ptáče.

Tak to tehdy bylo. Otec mluvil basem a já fistulí.

Na jednom videozáznamu sedím tátovi na ramenou a snažím se stáhnout hvězdu na špičce vánočního stromku. Není mi víc než rok a téměř se mi povede ji uškubnout.

Když se máma dívá na záběry, kde je táta a já, opře se do křesla a hlasitě se směje, přestože tehdy sama držela kameru. Myslím, že by se neměla smát, když se dívá na tátu. To by se mu určitě nelíbilo. Možná by řekl, že porušuje pravidla.

Na jiném filmu sedím s tátou v záři velikonočního slunce před chatou na Fjellstøen a každý držíme půlku pomeranče. Snažím se vysát šťávu ze své půlky, která není

oloupaná. Táta zřejmě myslí na úplně jiné pomeranče, to vím docela určitě.

Právě po těch Velikonocích táta onemocněl. Byl nemocný víc než půl roku a bál se, že už dlouho nebude žít. Myslím, že věděl, že umře.

Máma mi mnohokrát říkala, že tátu nejvíc mrzelo, že musí umřít, ještě než se stihl se mnou pořádně seznámit. Babička říkala něco podobného, jenom trochu tajuplnějšími slovy.

Když se mnou babička mluvila o tátovi, její hlas vždycky zněl trochu divně. Na tom asi není nic divného. Babička a dědeček přišli o dospělého syna. Nevím, jaký je to pocit. Naštěstí mají ještě jednoho, který je naživu. Ale babička se nikdy nesměje, když si prohlíží tátovy staré fotky. Dívá se na ně nábožně. Takhle to sama řekla.

Táta jako by se rozhodl, že s klukem, kterému je tři a půl, se ještě nedá pořádně mluvit. Dnes chápu, jak to myslel, a čtenář téhle knížky to také brzy pochopí.

Na jedné fotce táta leží na posteli v nemocnici. Má nápadně hubený obličej. Já mu sedím na kolenou a on mě drží za ruce, abych na něj nespádl. Snaží se na mě usmívat. Bylo to pár týdnů předtím, než zemřel. Byl bych radši, kdybych tu fotku neměl, ale když už ji mám, nedokážu ji zahodit. Nemohu si pomoci, musím se na ni dívat.

Dnes je mi patnáct, přesně patnáct a tři týdny. Jmenuji se Georg Røed a bydlím v Humleveien v Oslo s mámou, Jørgenem a Miriam. Jørgen je můj nový otec, ale říkám mu Jørgene. Miriam je moje sestřička. Je jí rok

a půl a rozhodně je moc malá na to, aby se s ní dalo pořádně mluvit.

Žádná videonahrávka s Miriam a s mým tátou samozřejmě neexistuje. Miriamin otec je Jørgen. Já jsem byl tátovo jediné dítě.

Úplně na konci téhle knížky vyjdou o Jørgenovi najevo některé pozoruhodné věci. Nemůžu je prozradit už teď, ale kdo dočte až tam, uvidí.

Když táta umřel, přijela k nám babička s dědečkem a pomohli mámě dát do pořádku jeho věci. Ale něco důležitého se nenašlo. Táta totiž před odchodem do nemocnice napsal dlouhý dopis.

Tehdy nikdo netušil, že táta to vyprávění napsal. Příběh o „Dívce s pomeranči“ se objevil teprve tohle pondělí. Babička důkladně prohledala boudu na nářadí a našla to vyprávění zastrčené za červeným čalouněním sportovního kočárku, ve kterém mě vozili, když jsem byl malý.

Proč ten dopis skončil právě tam, je záhada. Ale náhoda to být nemohla, protože dopis, který táta napsal, když mi bylo tři a půl, jistou souvislost s tím kočárkem měl. Tím nechci říct, že je to taková ta typická historka o starodávném kočárku, ale táta celé to dlouhé vyprávění napsal pro mě. Napsal příběh o „Dívce s pomeranči“, abych si ho mohl přečíst, až budu natolik velký, že mu porozumím. Napsal dopis do budoucnosti.

Pokud tehdy táta opravdu zastrčil ten balíček papírů do polstrování starého kočárku, musel být skálopevně přesvědčen, že mě jeho zásilka dostihne. Při té příležitosti

mě napadlo, že by se odložené věci, než je člověk odnese na bleší trh nebo je vyhodí do kontejneru, měly pečlivě prohlédnout. Skoro se neodvažuji pomyslet, kolik starých dopisů a podobných věcí skončilo na smetišti.

V posledních dnech jsem na to hodně myslel. Připadá mi, že snad existuje jednodušší způsob, jak poslat někomu dopis do budoucnosti, než ho schovat do dětského kočárku.

Občas se stává, že bychom byli rádi, kdyby si někdo něco přečetl až za čtyři hodiny, za čtrnáct dní nebo za čtyřicet let. Vyprávění o „Dívce s pomeranči“ byl takový případ. Táta ho napsal pro dvanácti- či čtrnáctiletého Georga, čili pro Georga, kterého ještě neznal a ani ho nikdy nepozná.

Ale teď už musí náš příběh doopravdy začít.

Před necelým týdnem jsem přišel domů z hodiny klavíru a na nečekané návštěvě u nás byli babička a dědeček. Přijeli autem z Tønsbergu a chtěli u nás do dalšího dne přenocovat.

Máma a Jørgen tam seděli také, a když jsem vešel do předsíně a odkopl boty, všichni se tvářili, jako by se něčeho nemohli dočkat. Boty jsem měl špinavé a mokré, ale nikdo to nekomentoval. Očividně mysleli na něco úplně jiného. Cítil jsem, že se něco vznáší ve vzduchu.

Máma mi řekla, že Miriam už je v posteli, a to se docela hodilo, když jsme tu měli babičku s dědečkem. Nejsou to její babička a dědeček. Miriam má vlastní babičku a dědečka. Taky jsou hodní a občas k nám zajdou, ale jak se říká, krev není voda.

